

Bernadka

Tudi ona je imela svojo povest. Pa ni bila deklica. Ne. Kokoška je bila. Črna kot vrana.

Takrat se je začelo — tisto popoldne, ko je Purkljeva Mica nasadila štirinajst jajčk na gnezdo pod grahko: »Kokodajs, kokodajs, na, da bo enkrat mir!«

Brat Matic jo je povprašal za število.

»Štirinajst!« se je zadržla Mica iznad hleva.

»Ne na pare! Še enega nasadi!«

»Nimam nobenega več pri hiši.«

»Pojdi in sposodi si ga.«

»Nikar ne trapaj!«

»Pravim, pojdi in sposodi si ga. K sosedu stopi, k Bernadu.«

»Kar stopi,« je rekla Mica in že v naslednjem trenutku pozabila na gnezdo.

Matic pa jo je sam mahnil za hlevom k Bernadu po petnajsto jajce. Dobil ga je. Kakor tat ga je prinesel domov. Vzel je svinčnik in z debelo roko debelo napisal na jajce Bernad. Potem ga je položil pod grahko med druga jajca in Mici nikoli nič o tem črnil.

Na velikonočni ponedeljek bi se morali valiti piščanci. Mica je šla na hlev pogledat. Izpod grahke je korajžno gledala mala črna glava. Oko se je svetilo kot biser.

»Ti črnuh ti črni! Seveda. Kako se mu pa mudi! Kako pa da si črn?« je godla Mica. Dvignila je grahko z gnezda in pobrala novorojenčka. Druga jajčka so bila še nenaključvana. V predpasniku je nesla črnuha Maticu kazat. Matic ga je rahlo vzel na dlan. To pot ni bila prav nič nerodna njegova roka. Ogledal ga je, nič rekel in odšel k hlevu. Izpod koklje je pobral oluščeno lupino, na kateri se je še poznalo, da je bilo nekoč napisano tam: Bernad.

»Ta je.«

»Kaj?« je rekla Mica, ki je prišla za njim.

»I, petnajsti.«

»Bog te razumi.«

»Petnajsti, pravim. Bernadov. Sam sem šel ponj.«

»B!« je rekla Mica in pokazala bratu hrbet.

Še deset piščančkov se je izvalilo. Nobeden več ni bil črn kot Bernad. Nihče mu ni rekel drugače. Dolge noge je nosil kot petelini. Ponosen je bil bolj kot drugih deset skupaj. Le roža mu ni zrasla kot drugim petelinom. Zato je Mica včasih dvomila, kaj bo.

Nekega dne je Bernad zapel. Matic se je veselo nasmejal: »Petelin! Vidiš, Mica, prav nič ne veš. Praviš, da je jarčka. Kdaj pa jarčka poje? Prismoda!«

Mici so se lica močno napela: »Ti že povrnem.«

In mu je res.

Bernad je namreč skočil nekoč na hlev in znesel prvi jajček.

»Na!« je vzkliknil Matic.

»No?« je končno zmagala Mica. »Kdo je zdaj prismoda?!«

In Bernad je postal Bernadka. Matic pa je ni več rad imel. Kdo ve zakaj. Morda, ker ga je pripravila v sramoto. Bernadka pa se ni zmenila za to. Lepa, črna je bila, prava kraljica dvorišča. Neko popoldne je skočila

na sod na dvorišču, prav ko je Matic koso klepal. Postavila se je junaško vznak in zapela hripavo in šibko. Tako ne pojo petelini.

Maticu je zastalo kladivo v roki in užaljeno jo je pogledal.

»Še to! Veš kaj!«

»Katera nesnaga se pa nopenja?« je pritekla Mica na prag radovedna. Zagledala je Maticov obraz in Bernadko na sodu in je kar vse vedela.

»Mica, prodaj jo, ali karkoli. Od hiše jo daj. Jaz ne bom tega poslušal.«

»Kaj ti pa je?«

»Ali ne veš, kaj so pravili oče?«

»Kaj?«

»Če črna kura poje...«

»Da gospodarja izpoje? Ali verjameš?«

»Verjamem. Prodaj jo.«

»Bodi no pameten, Matic. Vraže niso za današnje dni.«

»Rekel sem. Ne bom je poslušal. Od hiše!«

»O, kako pa! Od kdaj si pa kurji Marko? Kure so stvar gospodinje. Kakšno pa bo to, če se bodo moški vmešavali v ženske posle. Ne prodam je! Kokoši so moje! Prodajaj teleta in vole, kokoši bom jaz! Pa Bernadke ne! Nihče mi ne da zanjo toliko, kolikor je vredna. Samo potehtaj jo, poglej jo — uh!«

Matic je molčal in si mislil: Prišla je, ne da bi ti vedela in bo tako tudi izginila. Tako se je zgodilo.

Matic je zgodaj zjutraj peljal drva v mesto. Pred dnem je šel od doma. V kurnici je vzel Bernadko, ji zvezal noge, jo pobasal v vrečo in vrgel na voz.

»Dijol!« je Mica slišala v polsnu, a da gre najlepša puta od hiše, tega ni slutila.

Matic je v mestu prodal drva in rekel kupcu: »Bernadko pa povrhu.« Gospod je videl vrečo na drveh, a ni vedel, da je kaj v njej. Ko je Matic že davno odpeljal svoj voz in je služkinja prišla na dvorišče, da bi zmetala drva v drvarnico, je opazila, da se v vreči nekaj giblje. Našla je Bernadko.

»Te ne bomo klali. Prelepa je. Jajčka nam bo nesla.« Dobili so velik kurnik in ga postavili v drvarnico. Tam je samovala uboga Bernadka mnogo dni. Dobro so jo krmili. A vratca se niso nikoli odprla. Le slabo se je svetil dan skozi priprta vrata drvarnice. Več mesecev je bilo tako. Potem pa je prišla domov domača hčerka.

»Joj, kako lepo kokoš imate!«

»In kakšna jajčka nese!«

»Pa zaprta! — Dve drugi vam dam zanjo.«

Kupčija je bila sklenjena. Bernadka je preživela potem nekaj ur v temni torbici na vlakcu. Nova gospodinja jo je nesla na svoj dom. Na širokem, svetlem dvorišču jo je izpustila. Čudovito se je zasvetilo v soncu črno perje. »Kakor židana,« so rekli tuji ljudje. Bernadka je bila presrečna. Povedati tega seveda ni znala. Vendar ji je na novo podarjena svoboda tako dobro dela, da je morala o tem spregovoriti. Skočila je na plot in zapela po petelinje.

Debelušasta ženska v sosednjem vrtu se je dvignila v gredici:

»Kaj?«

»Gospa, gospa, kura poje! Vaša črna kural! Ali veste, kaj to pomeni?«

»Kaj pomeni?«

»Da vam poje smrt!«

Zasmejala se je gospodinja.

»Res. Niste še slišali? — Boste že videli. Še žal vam bo.«

Odslej je pela Bernadka skoraj vsak dan. Soseđa se je vedno bolj razburjala:

»Saj na mojem plotu poje! Všš! Smrt črna!«

Ni kazalo drugega. Zavoljo ljubelega miru je bilo treba Bernadko spraviti proč.

Tiste dni so pritekli vaški otroci pravit, da za vasjo leži mlad človek v travi. Ljudje so šli pogledat. Našli so ga. Popotnik brez dela je bil, ki je onemogel legel, a vstati ni mogel več. Pobrali so ga in ga nesli v najbližjo hišo. Treba ga je bilo okrepiti. Temu je Bernadka darovala svoje življenje. Mladi popotnik je čez nekaj dni zdrav nadaljeval svojo pot.

J. Langerholz

Kaznovana jezičnica

(Legenda.)

Živela je v tistih dneh, ko sta še Kristus in sv. Peter po svetu hodila in ljudem dobrote delila, ženska oseba. Bila je še dosti čedne postave in prikupljive zunanosti, imela je pa zelo dolg in silno strupen jezik. Kamor ga je stegnila, psovod je nastal prepir, ali se je razlegel jok, ali se je naselila žalost, dosti hudega in slabega, dobrega pa nič.

S svojim strupenim jezikom se je lotila celo Gospoda Jezusa Kristusa in njegovega stalnega spremljevalca sv. Petra. Tudi njima je začela odjedati in objedati dobro ime. Naš Gospod je neskončno potrpežljiv in je mirno prenašal njeno jezikanje, sv. Petra je pa ta reč na vso moč jezila. Včasih se je togotil na tihem in skrionem, včasih je pa spet na ves glas dajal duška svoji jezi.

»Če bi bil jaz, kakor je moj Gospod, bi že pokazal njenemu jeziku,« je mrmral svetnik sam pri sebi, »moj Gospod pa le vse potrpi in vse prenese. Oh, zakaj nimam jaz moči in oblasti, kakor jo ima On!«

Gospod, ki vse vidi in vse ve, je dobro slišal in razumel godrnjanje svojega apostola. In ker je tudi njemu že presedalo delovanje hudobne ženske, je slednjič ustregel sv. Petru.

»Odreži tistole šibo tamle v grmu,« ukaže Petru. Peter odreže šibo.

»Ko bova šla mimo one hiše in če se bo ženska naju lotila, jo kar s tisto šibo udari,« mu veleva Gospod. Peter posluša Gospodovo besedo, pa si misli sam pri sebi: »Premalo bo zalegla ta šiba za njen hudobni jezik. Zakaj, če bi tudi ubil to žensko, bi storil naravnost dobro delo.«